

правопорядок.
Правопорушення і
юридична
відповідальність

Презентацію підготувала:
Учениця 10-А класу
Шевчик Яна

- *Законність* — це багатоаспектне (принцип, метод, режим) соціально-правове явище, що характеризує організацію і функціонування суспільства і держави на правових засадах.
- *Аспекти законності:*
- принцип діяльності суб'єктів права.
- метод державного управління суспільством.
- режим реально діючого права, стан (атмосфера) відповідності суспільних відносин законам і підзаконним нормативно-правовим актам, які, у свою чергу, покликані відображати принципи свободи і справедливості, закладені в праві.

Принципи законності:

- єдність, тобто однаковість розуміння і застосування законів та підзаконних нормативно-правових актів на всій території їхньої дії та щодо однойменних суб'єктів;
- верховенство закону, тобто регулювання всіх найважливіших аспектів суспільного та державного життя законами та відповідність всіх підзаконних нормативно-правових актів Конституції та законам;
- контроль за законністю, тобто наявність дійового механізму недопущення та усунення будь-яких порушень законності з боку будь-яких суб'єктів права;
- неминучість відповідальності за порушення вимог закону, тобто кожен випадок порушення закону з боку будь-якого суб'єкта права повинен тягнути за собою відповідне реагування з боку держави, відповідних органів.

Правова поведінка

- Правова поведінка — це соціальна поведінка особи (дія або бездіяльність) свідомо вольового характеру, яка є врегульованою нормами права і спричиняє юридичні наслідки.
- Поведінка людей надзвичайно різноманітна. Вона має різні форми вираження, інтенсивність, мотиви, цілі, наслідки. Властиво, будь-яка поведінка виступає об'єктом моральної й правової оцінки.
- З позиції права поведінка людини може бути оцінена по-різному. Окремі відносини людей перебувають поза сферою правового регулювання, а тому взагалі не можуть бути оцінені правом (відносини кохання, дружби та ін.).
- Вони піддаються лише моральній оцінці. Інші відносини не регулюються правом, юридично байдужі й не вимагають правового опосередковування (наприклад, захоплення мистецтвом, музикою, спортивними іграми).

Серед видів правової поведінки розрізняють:

- *Правомірну поведінку*
- *Протиправну поведінку*
- *Зловживання правом*

Правомірна поведінка

- Правомірна поведінка — це суспільно корисна правова поведінка особи (дія або бездіяльність), яка відповідає розпорядженням юридичних норм і охороняється державою.
- В основі правомірної поведінки лежить розуміння справедливості і корисності розпоряджень правових норм, відповідальності перед суспільством і державою за вчинки, що є показником соціальної зрілості і юридичної грамотності особи.
- Ознаки правомірної поведінки:
- Є суспільне корисною соціальною поведінкою, забезпечує організованість і гармонійність громадського життя, стійкий правопорядок, є найважливішим чинником вирішення завдань і функцій держави і суспільства, задоволення інтересів суб'єктів права;
- Втілена в юридичну форму — відповідає нормам і принципам права;
- Має свідомо вольовий характер, який виражається зовні у вигляді дії або бездіяльності, здійснюється у формах реалізації норм права — додержання, виконання, використання (громадянами), правозастосування (посадовими особами), спричиняє юридичні наслідки — юридичні акти, юридичні вчинки;
- Гарантується, охороняється державою.

Протиправна поведінка

З суб'єктивної сторони протиправне поведінка свідчить про байдуже ставлення особи до суспільних норм, правових приписами держави, або про свідоме і цілеспрямоване їх порушенні, що висловлює антисоціальні схильності суб'єкта, його психологічно негативну оцінку правил життя людей, їх прав і свобод.

Наслідками протиправної поведінки є руйнування соціальних цінностей суспільства, а саме: рівноправного ставлення людей один до одного, поваги прав і свобод людини, її гідності, недоторканності особи, власності. Чим більше правопорушень, тим сильніше розриваються і порушуються соціальні зв'язки, в суспільстві розвивається нестабільність відносин, яка може призвести до повної анархії, свавілля і влади грубої сили.

Зловживання правом

- Зловживання правом є ненормальним (марним, незвичайним, шкідливим, аморальним) здійсненням права, що виражається в недозволених конкретних діях, які завдають шкоди іншій особі або загрожують чужому праву. Наприклад, зловживанням правом є свідомі дії громадянина, якому належить будинок на праві приватної власності, спрямовані на погіршення житлових умов, з метою виселення наймача. Або інший приклад: член сім'ї наймача жилого приміщення без будь-яких причин не дає згоди на обмін. Зловживаючи своїм правом, він обмежує права інших членів сім'ї.

Поняття правопорушення:

- Правопорушення — це протиправне, винне, суспільно небезпечне або шкідливе діяння (дія або бездіяльність) делікто-спроможного суб'єкта, яке спричиняє шкоду інтересам суспільства, держави або особи.
- Правопорушення класифікуються за:
- ступенем суспільної небезпеки — на злочини і провини;
- належністю норм права, які порушуються, до відповідних галузей права: кримінальні, цивільні, адміністративні, правопорушення у сфері трудового законодавства і інші);
- колом осіб — особові і колективні;
- характером правових приписів — нормативно-правові і дисциплінарні;
- в залежності від характеру цивільно-правового порушення — договірні і позадоговірні правопорушення;
- правопорушення у сфері суспільного життя (в сфері соціально-економічних відносин, в суспільно-політичній сфері, в сфері побуту і дозволя).

Види правопорушення:

- Адміністративне
- Дисциплінарне
- Цивільно-правове
- Матеріальне
- Конституційне
- Міжнародне
- Злочин

Адміністративне правопорушення

Дисциплінарне правопорушення

Цивільно-правове правопорушення

Злочин

Поняття юридичної відповідальності

- **Юридична відповідальність** — різновид соціальної відповідальності, який закріплений у законодавстві і забезпечуваний державою юридичний обов'язок правопорушника пізнати примусового позбавлення певних цінностей, що йому належать. Іншими словами, це застосування до винної особи примусових заходів за вчинене правопорушення.

Цілі юридичної відповідальності:

- Цілі (функції) юридичної відповідальності — превентивна і карна. Превентивна пов'язана з загальним попередженням правопорушень і виховним впливом на особистість (загальна превенція). Карна полягає у несприятливих наслідках застосування санкцій правових норм для конкретного суб'єкта (спеціальна превенція).
- Виділяють, також, охоронну, правовідновну, профілактичну, виховну, штрафну, регулятивну функції.

Види юридичної відповідальності:

- Адміністративна
- Дисциплінарна
- Цивільно-правова
- Матеріальна
- Кримінальна
- Конституційна
- Кримінально-процесуальна
- Міжнародно-правова

Дякую за увагу!
